

שנת הלימודים : תשע"ח 2018
דוא"ל : Shiranbord@gmail.com
שעת קבלה : בתיאום מראש.

קורס מספר : 290.3105
מרצה : ד"ר שירן בורד
טלפון : 04-8288659

סילבוס לקורס יסודות בקידום בריאות

מטרת העל של הקורס: הקניית ידע, תפיסות ומיומנויות בסיסיות בקידום הבריאות של הפרט והאוכלוסייה.

מטרות ספציפיות של הקורס:

להקנות ידע, גישה והבנה בסיסיים לאנשי סיעוד אודות הגורמים המשפיעים על הבריאות ועל קידום הבריאות;
לפתח תפיסה אתית, הקשורה בערכים ובסוגיות בקידום בריאות באוכלוסיות בעלות מאפיינים תרבותיים שונים;
לפתח מיומנויות לתכנון, יישום והערכה של תכניות לקידום הבריאות בהתאמה לקהלי היעד ולמסגרות ההתערבות.
מבנה הקורס ומתודולוגיה: הרצאות, תרגילי כיתה ודיונים כיתתיים.
ציון עובר- 60.

הערכת הקורס: מבחן מסכם - 85% מהציון
תרגילים והצגתם - 15% מהציון

תכנית הקורס המפורטת מוצגת בטבלה בעמודים הבאים.

* ייתכנו שינויים בסדר השיעורים על פי התקדמות הקורס.

רשימת מקורות לקריאה נוספת מופיעה בעמוד האחרון.

תכנית הקורס לפי תאריכים, נושאים, קריאה נלווית ומטלות ביניים:

מס'	תאריך	נושאים ומתודולוגיה	קריאה מלווה ומטלות ביניים
1.	26.2.18	רקע, סקירה היסטורית ומושגי יסוד בבריאות הציבור ובקידום בריאות.	בראון-אפל, א' ודאוד, נ' (2016). ההיסטוריה של קידום בריאות. בתוך: א' בראון-אפל, נ' דאוד וד' לוי-זמיר (עורכות), <i>קידום בריאות מתאיוריה למעשה</i> (עמ' 17-27). תל אביב: דיונון. בראון-אפל, א', פלג, ח' וויינשטיין, ר' (עורכות). (2002). <i>קידום בריאות בישראל</i> (פרסום 223, עמ' 17-20). תל השומר: משרד הבריאות.
2.	5.3.18	גורמים המשפיעים על הבריאות.	Stanhope, M., & Lancaster, J. (Eds.). (2012). <i>Public health nursing: population-centered health care in the community</i> . (8 th ed pp. 3-21). St. Louis, MO: Mosby. Green, W.L & Marshall, W. K. (2005). <i>Health Program Planning And Educational and Ecological Approach</i> . (4 th ed., pp. 7-23). McGraw-Hill: USA. Glantz, F.M., Lewis & B.K., Rimer. (Eds.). (2002). <i>Health behavior and health education: Theory, research and practice</i> (3 rd ed., pp. 99-120). San Francisco: Jossey-Bass. Naidoo J, Wills J. (2000). <i>Health promotion Foundations for practice</i> . Bailliere Tindall. Chapter 1- Concepts of health. Pp-5-26. Blas, E., & Kurup, A. S. (Eds.). (2010). <i>Equity, Social Determinants, and Public Health Programmes</i> . World Health Organization.
3.	12.3.18	עקרונות לקידום הבריאות-אמנת אוטווה הסבר על תרגיל בקבוצות	דאוד, נ' ובראון-אפל, א' (2016). הפיתוח הרעיוני של קידום בריאות: אמנות והצהרות בינלאומיות. בתוך: א' בראון-אפל, נ' דאוד וד' לוי-זמיר (עורכות), <i>קידום בריאות מתאיוריה למעשה</i> (עמ' 29-49). תל אביב: דיונון. World Health Organization. <i>Ottawa</i>

<p>charter for health promotion. In: Health Promotion. (1986). Geneva, Switzerland: World Health Organization; Vol 1: iii-v. Stanhope & Lancaster, Pp. 377-380.</p>			
<p>משרד הבריאות (2013). אי-שוויון בבריאות וההתמודדות עמו. ירושלים: מינהל תכנון אסטרטגי וכלכלי, משרד הבריאות.</p>	<p>אי שוויון ופערים בבריאות</p>	<p>19.3.18</p>	<p>.4</p>
<p>בראון-אפל, א' (2016). מודלים של קידום בריאות. בתוך: א' בראון –אפל, נ' דאוד וד' לוי-זמיר (עורכות), <i>קידום בריאות מתיאוריה למעשה</i> (עמ' 51-61). תל אביב: דיונון.</p>	<p>מודלים ותיאוריות בקידום בריאות המשך עבודה על התרגילים בכיתה</p>	<p>26.3.18</p>	<p>.5</p>
<p>בורד, ש' וסטרן, כ' (2016). מודלים ותיאוריות לשינוי התנהגות. בתוך: א' בראון –אפל, נ' דאוד וד' לוי-זמיר (עורכות), <i>קידום בריאות מתיאוריה למעשה</i> (עמ' 119-138). תל אביב: דיונון.</p>	<p>מודלים ותיאוריות בקידום בריאות – חלק שני המשך תרגיל הכיתה</p>	<p>9.4.18</p>	<p>.6</p>
<p>בורד, ש' ובראון-אפל א' (2010). שתיית משקאות אלכוהוליים בקרב בני נוער "בני טובים". <i>קידום בריאות בישראל</i>, 3, 32-39.</p> <p>סטרן, כ' (2007). הענות לביצוע ממוגרפיה לאור מודלים בקידום בריאות. <i>קידום בריאות בישראל</i>, 1 (א), 34-45.</p>			
<p>Dowine, R. S., Tannahill, C., & Tannahill, A. (2002). <i>Health promotion models and values</i> (pp 50-75). Oxford University press.</p>			
<p>Prochaska, J., Redding, C..A., & Evers, K.E. (2002). The transtheoretical model and stages of change. In J.O. Prochaska & DiClemente, C.C. (1982).</p>			

	תרגיל מקוון	16.4.18	.7
<p>Heaney, C. A., & Israel, B. A. (2008). Social networks and social support. <i>Health behavior and health education: Theory, research, and practice</i>, 4, 189-210.</p> <p>Uchino, B. N. (2006). Social support and health: a review of physiological processes potentially underlying links to disease outcomes. <i>Journal of behavioral medicine</i>, 29(4), 377-387</p>	תמיכה חברתית, הון חברתי ובריאות	23.4.18	.8
<p>Green, L., & Kreuter, M.W. (2005). <i>Health program planning: An educational and ecological approach</i> (pp. 51-96; 104-107). New York: McGraw-Hill..</p> <p>ולנסקי, לי (2016). מודלים לתכנון תכניות מבוססות ראיות בקידום בריאות. בתוך: א' בראון –אפל, נ' דאוד וד' לוי-זמיר (עורכות), <i>קידום בריאות מתיאוריה למעשה</i> (עמ' 102-91). תל אביב: דיונון.</p>	פיתוח תכניות לקידום הבריאות לפי מודל התכנון Precede–Proceed	30.4.18	.9
		7.5.18	.10
		14.5.18	.11
		28.5.18	.12
	סיכום הקורס חזרה ודגשים למבחן המסכם	4.6.18	.13

רשימת מקורות לקריאה נוספת

אברבוך, א' קידר, נ' וחורב, ט'. (2010). אי השוויון בבריאות והתמודדות עמו. האגף לכלכלה ולביטוח בריאות: מדינת ישראל.

http://www.health.gov.il/download/pages/briut_sofi.pdf

המרכז הלאומי לבקרת מחלות. (2012). סקר בריאות לאומי בישראל 2007-2010 INHIS-2 ממצאים נבחרים. ירושלים: משרד הבריאות.

http://www.health.gov.il/PublicationsFiles/INHIS_2007_30_7.pdf

המרכז הלאומי לבקרת מחלות. (2011). מצב הבריאות בישראל 2010. ירושלים: משרד הבריאות.

http://www.health.gov.il/PublicationsFiles/Health_Status_in_Israel2010.pdf

צ'רצ'מן, א' וסדן, א' (2003). השתתפות: הדרך שלך להשפיע. חלק א': התשתית הרעיונית של שיתוף והשתתפות, 7-22.

Adler, N.E., & Stewart, J. (2010). Health disparities across the lifespan: meaning, methods, and mechanisms. In: Adler NE, Stewart J, eds. The biology of disadvantage. New York, NY: New York Academy of Science, 1186, 5–23.

Baron-Epel, O., Levin-Zamir, D. Satran-Argaman, C., Livny, N. & Amit, N. (2004). A participatory process for developing quality assurance tools for health education programs. *Patient Education & Counseling*, 54(2), 213-219.

Baron-Epel, O., Satran, C., Cohen, V., Drach-Zahavy, A., & Hovell, M.F. (2012). Challenges for smoking ban fails in Israeli Pubs and Bars: Analysis Guided by the Behavioral Ecological Model. *Israel Journal of Health Policy Research*, 1, 28-48.

CDC (2013). Health Disparities & Inequalities Report – United States, 2013, *Morbidity & Mortality Weekly Report (MMWR) Supplement*, 62, Supplement No. 3,1-187

Hawe, P. Degeling, D and Hall, J. (2000). *Evaluating Health Promotion, Health Workers Guide*. Chapter 2, pp. 16-40.